

ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ — ФАОЛИЯТИМИЗ МЕЗОНИ

(Давоми.
Боши 1-бетда).

Юкори даражада қайта ишланган махсулотларни экспорт қилиш тамойили янада кучайди. Хусусан, механик асбоб-ускуналарни экспорт қилиш 4,5 марта, электр жиҳозлар, жумладан, телевизорлар, видеомагнитофонлар ва аудиотехника экспорти — 2,6 марта, трикотаж матоларини четга сотиш — 2 мартадан зиёд ортиди.

Бошқа махсулотлар — автотомобиллар, кимёвий бўёқ ва лаклар, гипслар ва бошқа буюмлар экспорти ҳам кўпайиб бормоқда. **Импорт тизиминда 70 фоиз махсулот ишлаб чиқариш — техника йўналишига тўғри келади. Шундан 48 фоиздан кўпроғи машина ва ускуналардир. Бу тамойилни келажакда ҳам мустаҳкамлаш зарур.**

Бешичиндан. Жорий йилда 1998 йилнинг бош вазифаси деб эълон қилинган оила манфаатларини рўёбга чиқаришни таъминлаш бўйича давлат дастурини бажаришда алоҳида эътибор берилди. Оилаларнинг, аҳолининг ва ҳар бир инсоннинг фаровонлигини таъминлаш борасида ҳукумат томонидан қандай аниқ, амалий ишлар қилинди?

Биринчидан, оилавий муносабатларнинг қонуний асосларини такомиллаштириш, оила манфаатларини қонуний муҳофаза қилиш, оналик ва болалик ҳуқуқини таъминлаш бўйича фаол иш олиб боришмоқда. Умумхалқ муҳофазасидан кейин Ўзбекистон Республикасининг Оила кодекси қабул қилинди.

Корралогистини Вазирлар Кенгаши, кўплаб вилоят ҳокимликларидоа оилавий муносабатлар муаммоси билан шуғулланидиган ҳўҳўлик хисобида ишлайдиган маслаҳат хизмати ташкил этилди. Республика аҳолисини ҳўҳўқў тарбиялашни яхшилаш, оилавий низошлар ва ажралишлар тўғрисидаги суд амалиётини ўрганиш борасида фаол иш олиб боришмоқда. Олий суд пленуми бу йўналишдаги ҳўҳўқў ишларни яхшилаш бўйича тақлифларни кўриб чиқиш керак.

Иккинчидан, оиланинг ижтимоий манфаатларини таъминлаш, соғлиқни муҳофаза қилиш, оила аъзоларининг маълумот даражасини оқсатириш учун зарур шарт-шароити яратиш соҳасида ҳам ишобит яхшишилар бор.

Болалардаги туғма касалликларнинг олдини олиш ва камайтириш бўйича давлат қабул қилинди. Кишўлок врачлик пунктларини зарур ускуналар билан жиҳозлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Оилавий жисмоний тарбия харақатини кенгайтириш борасидаги ишлар фаоллашмоқда, миллий спорт турлари ва халқ ўйинлари бўйича олимпиадалар ўтказилмоқда.

Учинчидан, оиланинг иқтисодий манфаатларини, бандлик даражасини таъминлаш, ўй меҳнати ва турмуш шароитини яхшилаш чора-тадбирлари кўришмоқда.

Бандлик ҳудудий дастурларига мувофиқ ўтган давр мобайнида 183 минг янги иш ўрини ташкил этилди. Шундан 112 мингтаси кишўлок жойларида экани диққатга сазовордир. 1600 нафар ногирон, 7 минг нафарга яқин ёш болали аёллар ишга жойлаштирилди.

Ижтимоий соҳа объектларини ишга таъшириш ҳамда оила манфаатлари бизнинг мамлакатимизда нақадар устивор эканига яққол мисол бўла олади. Биринчи ярим йилликда 4 миллион квадрат метр ўй-жой қуриб битказилди. 2,5 минг километр газ, 100 километрдан зиёд сув узатиш тармоқлари ишга тушди, бир сменада 7 минг кишига хизмат қиладиган шифокхона ва бошқа ишшоотлар фойдаланишга топширилди.

Жорий йилнинг 1 июлидан олийк маош ва стипендиялар ўртача 1,5 баравар, пенсиялар эса 1,6 баравар оширилди.

Тўртинчидан, оиланинг маънавий-ахлоқий асосларини такомиллаштириш ҳамда маданий манфаатларини таъминлаш учун етарли шарт-шароити яратишга алоҳида эътибор қаратишмоқда.

Республика матбуоти саҳифаларида оила маънавиятини юксалтиришга хизмат қилувчи янги руқнлар очилди. Радио ва телевидение орқали бу мавзуга бағишланган кўрсатув ва эшиттиришлар мунтазам бериб боришмоқда. Оила байрамларини, турли кўргазма ва кўрик-танловларни ўтказиш аънаанага айланиб қолди.

Олий ўқув юртиларда таълим олаётган ёш оилаларни ижтимоий жиҳаддан қўллаб-қувватлаш тадбирлари ишлаб чиқилди.

Оила муаммоларининг илмий, ижтимоий тадқиқотини чўқурлаштиришда оила илмий-амалий марказининг ташкил қилиниши катта аҳамиятга эга.

Ҳукумат, маҳаллий ҳоким

мият органлари оила манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган дастурий тадбирларини бажарилишини қаттиқ назорат қилишлари, оилани мустаҳкамлаш, унинг моддий фаровонлигини оширишга ёрдам бераётган жамоат ташкилотлари, маҳалла кўмиталарини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашлари зарур. **Бирон-бир раҳбарнинг эгаллаб турган лавозимига лойиқ ёки ҳолойиқ эканини биз айнан мана шу нуқтадан назардан, яъни шахар ва қишлоқ, туманларнинг ижтимоий қиёфаси, оилаларнинг турмуш тарзи қандай ўзгараётганига қараб болайимиз.**

Муҳтарам дўстлар! Жорий йилнинг ўтган даври ва умуман кейинги йилларни сарҳисоб этарканмиз, эътиборингизни қўйидаги масалаларга қаратмоқчиман.

Мамлакатимизда маош вақтида тўланаётгани, нафақа ва тўловлар кўчатирилмай берилаётгани биз учун табиий ҳолга айланаётганига эътибор ҳам бермай қолдик. Ваҳоланки, қатор ҳамдўстлик давлатларида иш ҳақи ва нафақаларнинг ўз вақтида берилмаслиги, ночорликдан натура тўлови жорий қилинаётгани, яъни иш ҳақи гўш, бугдой, айрим жойларда ҳатто четдан келтирилган банан ва бошқа махсулотлар шаклида тўланаётгани ҳам бор ҳақиқат.

Мамлакатимизда ўзаро тўловларни жиловлаш ва ҳавфли чегарадан ўтиб кетмаслиги, илчил иқтисодий ривожланиш таъминланмоқда. Инфляция ва давлат бюджети камомоди белгиланган даражада сақланиб қолмоқда. Ички ва ташқи давлат қарзи ҳажми ялпи ички махсулотнинг 5 фоизини ташкил этишмоқда, ҳолос.

Буларнинг барчасини макроиқтисодий муноосибликнинг яққол далили деб қабул қилсак, ҳеч қандай муболага бўлмайд.

Бир сўз билан айтганда, мамлакатимизда эришилган ривож сўратлари, молиявий ва ижтимоий барқарорлик биз танлаган ва олиб бораётган ислохот ва янгиланиш сиёсати тўғри эканлигининг исботидир.

Ҳурматли мажлис қатнашчилари!

Мен бугунги фурсатдан фойдаланиб, ўзларининг фидойи меҳнатлари билан жорий йилда галладан юксак ҳўсил етиштирган миришқор деҳқонларимизга, кишўлок ҳўжўқў хўдимишларига мўржазат қилиб, уларга ўзимнинг самимий миннатдорлигини изхор этишдан қўят мамунман. Улар ҳўзир-гача давлатга 2 миллион 100 минг тонна ёки ўтган йилдагига нисбатан 300 минг тонна кўп галла топшириб, Ўзбекистоннинг галла мустақиллигига катта хисса қўшдилар.

Бу улкан ҳирмон, бу ютуқ, энг аввало, кишўлокда олиб берилаётган илчил иқтисодий ислохотлар, замонавий агротехнологиялар ва техника қўлланиши, уруғ танлаш ва етиштириш соҳасидаги илгор дунё таърибасидан фойдаланиш, деҳқончилик маданиятини ўстириш натижасида қўлга киришди.

Ўз меҳнати, қадўқ қўллари билан бу бойлиқни яратётган ва мамлакатимизда халқининг ризиқ-рўзини таъминлаётган галлакорларимизни яна бир бор чин қалбимдан табриклайм.

Албатта, эришилган ютуқлардан кўз юмиб бўлаемиз. Аммо ҳўзир биз бу ҳўсудга эмас, балки ҳаммаимизни ташвишлантираётган муаммолар ҳақида кўпроқ фикр юритсак тўғри бўлади, деб ўйлайман.

Мавжўд вазиятни танқидий баҳолаш эканмиз, ислохотлар йўлида дадил боришимизга ҳалакат бераётган, бизни орқатга сўраётган муаммоларнинг тўб сабабларини аниқлаш, улардан тегишли ҳўлоса чиқариш жуда муҳимдир.

Тўғри, замона муаммолар ва уларнинг ечим ҳақида кўп гапирганимиз. Афсўски, амалий ишга ўтишимиз жуда кийин бормоқда. Шунинг учун ҳам мавжўд қамчиловлар ва нуқсонлар, уларни бартараф этиш учун нимага эътибор бериш кераклигини ҳақида қайта-қайта гапиршига мажбур бўлишмоқдамиз.

Ҳўш, бу нуқсонлар нимагадан иборат?

Биринчидан. Бозор иқтисодиёти асосларини яратишга қаратилган ислохотлар жараёни бошланганига қарий 7 йил бўляпти. Лекин, давлат ҳўдимишларимизнинг, аввало барча даражадаги раҳбарларнинг тафаккури катта кийинчиликлар билан жуда секин ўзгармоқда. Ҳаётимизнинг янги шарт-шароитларини эски, қотиб қолган услуб ва йўл-йўриқларга бўйсундириш ва мослаштиришга ўриниш яққол кўзга ташланмоқда.

Ўзларингиз бир эътибор беринг. Республикаимизда мазмун-моҳиятига кўра бозор иқтисодиёти талабларига мос тушадиган тамоам янги иқтисодий муносабатларни шакллантишмоқда. Эски режалар бошқариш ва тақсимлаш, маъмурий-бўйруқ-бозлик тизими ўтмишга айланмоқда. Госплан, Госснаб деган идоралар ҳам, лимит, фонд деган тушуналарга ўрин қолмади. Ишлаб чиқаришни бошқа-

риш ва таққил этишининг бутунлай янги, бозор иқтисоди талабларига жавоб берадиган тизими шаклланишмоқда.

Янги молия бозори, банк тизими, бозор инфра тузилмаси ташкил этилди, фонд бозори ишлаб турибди. Корхоналар ўз фаолиятини янги бозор қоидалари ва механизмларига сўяниб қайта ташкил этишмоқда. Аммо, афсўски, яна тақрорлайман, кўпгина одамлар, аввало раҳбар ҳўдимишлар ҳамон эскича фикрлашмоқда.

Бунинг сабаби эса битта, кимлардир эски оқим таъсирида қолмоқда, кимдир ўзи жуда кўнчиб қолган эски замонни кўнчсапти. У замон қанақа замон эди — ўзларинг яхши биласизлар. Маркетинг, менежментнинг замонавий услўблари ҳеч кимни қўзиктирмас, янги-янги харидор ва бозор топши, рақобатбардўш махсулот тайёрлаш, бунинг учун ишлаб чиқаришни янгилаш ва модернизациялаш лойиҳаларининг молиявий манбаларини қидириб топиш, кредит ҳақида ҳеч ким бош қотирмасди. Кескин рақобат шароитида ўнгиланиш йўлларини излаш, кишиларнинг қўлини ишдан совутишларик учун меҳнатига яраша маош тайинлаш, иш шароитини яхшилаш, замон талабига қараб ишлаш ҳақида галпирмаса ҳам бўлади.

Маъмурий-бўйруқбозлик, таққимлаш тизими амал қилган даврларда ҳеч кимга қараб бўлмаган махсулотлар босиб кетар ва бундан келадиган зарар давлат ҳисобидан қоплар эди. Минг афсўски, мана шундай қарашлар, шўрлар зармонидан қаралган, ташаббус, тадбиркорликдан мўлкаво йироқ боқимандлик қайфияти бизга панд бермоқда.

Хали-бери, давлат нарх-нарсаси билан мунтазам кураш олиб бориши керак, бозор нархларини назорат қилиш керак, махсулотни сотилмаса ҳам маошининг вақтида тўлинишига қаролат бериши керак, деб бизга ақл ўргатувчилар орамизда йўқ эмас.

Махсулотини бозор кўтармаётган бўлса ҳам, отининг қаласидек маош олаётганлар ҳам кам эмас.

Мана шунақа қайфият билан юрганларга қаратиб, қаттиқ, қатъий сўзларни айтишга мажбурман. Бугун маърифатли дунё тан олган ва рияз қилаётган, бугунги замоннинг ўзи тақозо этган янги принциплар, қўнчилари-тушунамайдиган; қабул қилмайдиган шахслар, амалпарастлар энди бизга ҳалакат бермасин, чеккага чиқарсин. Ўрини ёшларга, илгор фикрловчи мутахассисларга бўшатиб берсин.

Иккинчи муҳим масала. Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва ҳўсўсийлаштириш, кўп қиррали иқтисодиётни шакллантириш, ҳўсўсий тадбиркорлиқни рағбатлантириш дастурини амалга ошириш бўйича қўрилаётган барча чора-тадбирларга қарамасдан, реал мулкдорлар пайдо бўлиш жараёни суст кетмоқда. Қайта тақрорлайман, реал мулкдорларнинг пайдо бўлиш жараёни суст кетмоқда. Бу, ҳўсусан, кишўлок ҳўжўқўли, саноат, капитал қўрилиш соҳаларида кўзга яққол ташланмоқда.

Тан олишимиз керакики, ҳўсўсийлаштириш ва акциялаш кўп қолларда ҳўжакўрсинга ўтказилиб, ҳў тадбир биз кутган натижани бермаётти. Корхоналарни бошқариш тизимизда тўб ўзгаришлар йўқ. Афсўски, корхоналар ва тармоқларни бошқариш тизими эскичилигига қолмоқда. Биз бугун ҳўсўсийлаштирилган корхоналарнинг ҳақиқий эгаллари бор, дейлаемиз. Нега дегандан ҳақиқий эга корхонасидаги иш сифатига, унинг молиявий аҳволи, истибқолига бефарқ қараб туролмайди.

Талай концерн ва корпорациялар раҳбарлари, энг аввало, директорлар корпуси айтганим-айтган, деганим-деган қабилда ишлашга одатланганлар. Улар ҳўжўронлик вақолатларидан ажралиб қолмишдан, ислохотлардан, ўзгаришлардан қўчиқидилар.

Айрим раҳбарларимизнинг акциялаштирилаётган корхоналарнинг низоимий жағмарасида давлат ва маоша мулкни ҳиссасини ҳўжўни қадар кўпроқ сақлаб қолшига ўринаётганларни мана шу кўрқув оқибатидир.

Уйлайманки, бу масалада Вазирлар Маҳкамаси аниқ бир қарорга келиши зарур.

Ҳўш, бундай вазиятдан ва боқимандлик қайфиятидан ҳалоқ бўлишининг йўли борми? Албатта бор.

Биринчидан, акцияларнинг давлат улуши 25 фоиздан, жағма улуши 25 фоиздан осмаслиги ҳақидаги фармон бандларининг сўзаси бажарилишини таъминлаш зарур.

Иккинчидан, маъзур корхоналарда мулкнинг давлат улушини бошқариш механизмларини шакллантириш баробарида, қўнчиларимизда кўзда тутилганидек, ҳиссадорларнинг кенгашларини тузиш зарур. Токи улар амалда ҳиссадорлик жағиятларини бошқаришининг олий органига айлانسинлар.

Ҳиссадорлар йиғилишидан йиғилишгача бўлган вақт мо-байнида бошқарув кенгаши фаол ишласин. Биз албатта

шўнга эришмоғимиз керак. Шўнга эришганда бундай корхоналарнинг раҳбарлари ҳиссадорлик йиғилишига ва умумий кенгашига бўйсунуши шарт.

Учинчидан, аввало биржа фондида, эркин савдода фуқароларга, шу жумладан ҳорижий инвесторларга сотиш учун мўлжалланган акциялар пакети реализациясини тезлаштириш зарур. Бу акциялар шўнчаки қўроз эмас, том маънода қимматли қўроз бўлмоғи керак. Токи ҳар бир акцияси учун акциядор дивиденд, даромад олсин. Акция савдосининг сўнгги икки талабига тўлиқ амал қилинган тақдирдагина корхона ҳақиқатдан ҳам акциялашган ҳисобланади.

Тан олишимиз керакики, тармоқлар, корхоналар раҳбарлари инвесторлар, авваламбор ҳорижий инвесторлар диққат-эътиборини ўзларига жалб қилмоқчайти. Акцияларнинг эркин савдога мўлжалланган саломат қисми ўз харидорини то-полмаётганини фақат шу билан изоҳлаш мумкин.

Акциялар савдосини ташкил этиш, энг аввало, давлат мулкни бошқариш ва тадбиркорлиқни қўллаб-қувватлаш Давлат қўмитаси, унинг жойлардаги бўлимлари вазифасидир. Давлат мулк қўмитаси бош-қош бўлиб, ушбу ишларни охирига етказсин.

Ҳўкумат (Ў. Султонов) мазкур масалани кўриб чиқиб, уни ҳал этиш механизмларини ишлаб чиқиши лозим.

Қўрилган чора-тадбирлар ҳақида бир ой вақт ичида ҳисобот берилсин.

Фонд бозори, айниқса иккиламчи бозор ривожини тезлаштиришга, аҳоли кенг қатламларини фонд бозорига жалб этишга эътиборни қўнчайтириш зарур. Корхоналарни акциялаштиришга ҳорижий сармояларни жалб этишининг, Ўзбекистон фонд бозорининг ҳалқаро капитал бозорига кириб боришининг аниқ чора-тадбирларини ишлаб чиқишининг пайти етди, деб ўйлайман.

Биз мамлакатимизга кенг қўламда ҳорижий инвестициялар киритилиши тарафдоримиз, бу мақсад биз учун устивор сиёсатдир.

Оммавий ҳўсўсийлаштириш механизми сифатида корхоналарни акциялаштириш ва бошқариш ишига ҳўсўсийлаштириш инвестиция фондларини кенг қўламда, қўрқамасдан жалб этиш керак. Бунинг учун ўз жағмарларини ва акцияларини ҳўсўсийлаштириш инвестиция фондидага ағар ва иқтисодий муносабатларни тўбдан ўзгариштиришга доир қатор қўнчилар қабул қилдик. Ер кодекси, «Кишўлок ҳўжўқўли кооперативи», «Ширкат ҳўжўқўли тўғрисида», «Деҳқон ҳўжўқўли тўғрисида» қўнчилар, биринчи ўқишдаги «Давлат ер кадастри тўғрисидаги» Қўнун шулар жумласидандир.

Кишўлок ҳўжўқўлининг ислохот эътишининг 2000 йилгача бўлган махсус дастури тасдиқланди. Қўнчи кеча Вазирлар Маҳкамаси кишўлокда илчил ва дадил ислохот ўтказишининг ҳўжўқўли асосларини белгилаб берувчи меъёрий ҳўжўжат қабул қилди.

Халқ биздан амалий ишларни кутмоқда. Мўҳими шўндаки, кишўлокда ислохот ўтказилаётганда расмиятчиликка, кўзбўямчиликка йўл қўйиб бўлмайди. Гап кишўлокда амалга оширилаётган тўб ўзгаришлар, мулкнинг пай, оила пудрати, ўзққ муддатли ижарага асосланган мулкга олий янги ағар ва иқтисодий муносабатларни шакллантириш, кишўлокда кооперативлар тузиш вазига деҳқон ҳўжўқўлининг янгиҳа турини ташкил этиш, деҳқон ва фермер ҳўжўқўлиларини, ҳўсўсий тадбиркорлиқни ривожлантириш ҳақида бормоқда.

Мазкур барча чора-тадбирларни амалга ошириш учун кишўлок ҳўжўқўлида иқтисодий ислохотларни чўқурлаштириш билан шуғулланадиган махсус республика комиссияси, бу комиссия қўшида ишчи ҳайъати тузилган. Қабул қилинган қарор ва бошқа меъёрий ҳўжўжатлар ижросини назорат қилиш, кишўлок ҳўжўқўлининг босқимас босқич ислохот қилиш учун барқар шарт-шароитни мўҳайт этиш — мазкур комиссиянинг бош вазифаси этиб белгиланган.

Барча янгиланишлардан кўтилган асосий мақсад — мулк эгасини шакллантириш, уни тарбиялашдан иборат. Қишўлокда мулк эгаси пайдо бўлиши лозим. Мулк эгасининг оёққа туриши ҳамда унинг жағма бозорларига чиқиши учун барча шарт-шароитни яратиб беришимиз лозим.

Бугун яна бир энг муҳим масалага тўхтамасдан ўтолмайман. Бу, энг аввало, қўшқ ва ўрта бизнес тараққийотини рағбатлантиришга оид масалалар. Барча янгиланишларимиз натижаси бутунлай кичик ва ўрта бизнеснинг ҳолати ва унинг тараққийот даражасига боғлиқ эканлини тақрорлаб ўтиришга зарурат бўлмас керак. Ислохотлар тақдир, охири-охибатда эса — кишиларимиз фаровонлиги ва мамлакатимизнинг гуллаб-яшнаши кичик ва ўрта бизнес тараққийотини орқали ҳал қилинади.

Бў ўринда мазкур масала фақатгина иқтисодий масала эмаслигини унутмаслик зарур.

Сайфиддинов) бу саволга жавоб беришлари зарур.

Корхоналар акцияларини сотиш ҳисобидан айланма мабўлағларни тўлдириб боришининг яна бир манбаидан фойдалана олмаймиз. Биз фақат бу 1998 йил мобайнида, истисно тариқсида, ишлаб чиқаришни ривожлантиришга сарфлаш шартли билан акциялар савдосининг жағма тушумини корхоналар иштиёрида қолдирдик.

Аммо, ярим йиллик якуни натижаларига қараганда барча корхоналар ҳам мана шу имкониятдан фойдаланишга шўшиланмаётганлар. Акс ҳолда «Озмашсаноат» корхоналари ўз акцияларини — 66,7 фоиз, «Ўзлехтасаноат» — 66,4 фоиз, «Ўзқурилишматериаллари» — 68,1 фоиз, «Ўзғўштасаноат» — 66,2 фоиз, «Маҳаллий саноат» тизими — 65,2 фоиз, «Ўзавтойўл» — 60,5 фоиз, «Ўзгўрқурилиш» — 56 фоиз, «Ўзбектранскўриш» — 56 фоиз микдорда реализация қилганини, сотганини қандай изоҳлаш мумкин? «Ўзавтосаноат», «Ўзсувқурилиш» каби юшмалар корхоналари шу кўнга қадар ўз акцияларининг ярмини ҳам сотгани йўқ. «Ўзпаррандасаноат» юшқамаси қайта тузилганидан сўнг ўзининг потенциал ресурсида 1 миллиард сўмликдан ошмиққототишга мўлжалланган акциялари бўлатуриб, бор-йўғи 7,4 миллион сўмлик ёки 1 фоиздан ҳам кам акция сотган.

Шў сабаблар тўғрйли, эркин сотишга мўлжалланган, шу жумладан ҳорижий инвесторларга ҳам сотиладиган акциялар ресурси, яъни сотилмаган жағма акциялар ҳажми 53 миллиард сўмдан ошмиб кетди. Табиий савол тўғрйлида, айланма мабўлағларнинг ўрнини тўлдиритиш учун яна қандай манба керак? **Вазирлар Маҳкамаси Ў. Султонов, В. Чечени бу масалани синчилаб ўрганиб чиқсин ва яқин кўнлар ичида корхоналар акцияларини сотишни тезлаштиришга доир аниқ тақлифлар киритсин.**

Корпорация, концерн, компания, фирма, корхона ва ташкилотлар раҳбарлари қўлогига қўйиб олсин — улардан сўрққ қаттиқ бўлади.

Ҳурматли мажлис иштирокчилари!

Эътиборингизни кишўлок ҳўжўқўлида ислохотларни чўқурлаштиришга доир чора-тадбирлар мажмуи ижросига қаратмоқчиман. Олий Мажлисининг охири сессиясида кишўлокда ағар ва иқтисодий муносабатларни тўбдан ўзгариштиришга доир қатор қўнчилар қабул қилдик. Ер кодекси, «Кишўлок ҳўжўқўли кооперативи», «Ширкат ҳўжўқўли тўғрисида», «Деҳқон ҳўжўқўли тўғрисида» қўнчилар, биринчи ўқишдаги «Давлат ер кадастри тўғрисидаги» Қўнун шулар жумласидандир.

Кишўлок ҳўжўқўлининг ислохот эътишининг 2000 йилгача бўлган махсус дастури тасдиқланди. Қўнчи кеча Вазирлар Маҳкамаси кишўлокда илчил ва дадил ислохот ўтказишининг ҳўжўқўли асосларини белгилаб берувчи меъёрий ҳўжўжат қабул қилди.

Халқ биздан амалий ишларни кутмоқда. Мўҳими шўндаки, кишўлокда ислохот ўтказилаётганда расмиятчиликка, кўзбўямчиликка йўл қўйиб бўлмайди. Гап кишўлокда амалга оширилаётган тўб ўзгаришлар, мулкнинг пай, оила пудрати, ўзққ муддатли ижарага асосланган мулкга олий янги ағар ва иқтисодий муносабатларни шакллантириш, кишўлокда кооперативлар тузиш вазига деҳқон ҳўжўқўлининг янгиҳа турини ташкил этиш, деҳқон ва фермер ҳўжўқўлиларини, ҳўсўсий тадбиркорлиқни ривожлантириш ҳақида бормоқда.

Мазкур барча чора-тадбирларни амалга ошириш учун кишўлок ҳўжўқўлида иқтисодий ислохотларни чўқурлаштириш билан шуғулланадиган махсус республика комиссияси, бу комиссия қўшида ишчи ҳайъати тузилган. Қабул қилинган қарор ва бошқа меъёрий ҳўжўжатлар ижросини назорат қилиш, кишўлок ҳўжўқўлининг босқимас босқич ислохот қилиш учун барқар шарт-шароитни мўҳайт этиш — мазкур комиссиянинг бош вазифаси этиб белгиланган.

Барча янгиланишлардан кўтилган асосий мақсад — мулк эгасини шакллантириш, уни тарбиялашдан иборат. Қишўлокда мулк эгаси пайдо бўлиши лозим. Мулк эгасининг оёққа туриши ҳамда унинг жағма бозорларига чиқиши учун барча шарт-шароитни яратиб беришимиз лозим.

Бугун яна бир энг муҳим масалага тўхтамасдан ўтолмайман. Бу, энг аввало, қўшқ ва ўрта бизнес тараққийотини рағбатлантиришга оид масалалар. Барча янгиланишларимиз натижаси бутунлай кичик ва ўрта бизнеснинг ҳолати ва унинг тараққийот даражасига боғлиқ эканлини тақрорлаб ўтиришга зарурат бўлмас керак. Ислохотлар тақдир, охири-охибатда эса — кишиларимиз фаровонлиги ва мамлакатимизнинг гуллаб-яшнаши кичик ва ўрта бизнес тараққийотини орқали ҳал қилинади.

Бў ўринда мазкур масала фақатгина иқтисодий масала эмаслигини унутмаслик зарур.

Рухлалдан Үгнш тартиби: №10. ♠ Буюрзма Г-0161. ♠ Хажми — 2 босма табок офсет усулида босилади. ♠ Қоғоз бичими А-2 ♠ Босмага топириши вакти 11,30. 1 2 3 4 5 6. ♠ Шарҳ: нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. Корхона мазнаи: «Буюк Турон» к/часи. 41-й.